

ALGEMEEN OVERLEG BETER AANBESTEDEN

Decentrale overheden willen voor hun leveranciers een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele opdrachtgever zijn. Zij hebben de maatschappelijke verplichting om verantwoord met het geld van de belastingbetaler om te gaan. Ook streven zij er naar om met hun inkoop- en aanbestedingsbeleid bij te dragen aan ambities en doelstellingen op het gebied van o.a. Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. En hebben zij oog voor de toegankelijkheid van overheidsopdrachten voor het mkb en de innovatieve oplossingen die zij kunnen aandragen.

BETER AANBESTEDEN

In de Actieagenda Beter Aanbesteden staan 23 verbetervoorstellen genoemd. Veel decentrale overheden zijn met de uitvoering van de Actieagenda aan de slag. Zo organiseren decentrale overheden geregeld, zelfstandig of in samenwerking met het bedrijfsleven, marktdagen verspreid door het land om op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen en de dialoog tussen de aanbesteder en de markt te faciliteren.

De provincies zijn bij de opzet van de Actieagenda betrokken geweest. De provincie Noord-Holland heeft als regiovoorzitter een aantal actiepunten opgezet en uitgevoerd (infographic Tendercommunicatie, handreiking tenderkostenvergoeding i.o.) en de andere provincies betrokken. Na het aanbieden van de Actieagenda is er binnen de provincies waardering voor de initiatieven en hebben zij de ambitie om werk te maken van de Actieagenda. De provincie Zeeland heeft bijvoorbeeld binnen het inkoopnetwerk midden- en noord-Zeeland het jaarplan gebaseerd op Beter Aanbesteden. Andere provincies pakken acties en aanbevelingen in eigen huis op. Tussen de provincies wordt er gezamenlijk naar de acties gekeken om te zorgen dat specifieke acties worden opgepakt en verspreid binnen het eigen netwerk. Al vooruitlopend op de actieagenda Beter Aanbesteden werken de provincies samen in professionele ontwikkeling, gezamenlijke inkoopvoorwaarden, standaarden, kennisuitwisseling en ontwikkeling, gezamenlijk aanbesteden, bijvoorbeeld met betrekking tot innovaties en stimuleren van elkaar en de markt op maatschappelijk verantwoord inkopen van Energie. De provincies zien in de Actieagenda nadrukkelijk het belang onderstreept om samen de schouders te zetten onder de opgaves die in hun provincie van belang zijn zoals op het terrein van de geïntegreerde grond-, weg- en waterbouwcontracten en het PCB (provinciale contracten Buffet). Deze is (in samenwerking met CROW) operationeel en verder in ontwikkeling. Ook vinden regelmatig gesprekken met de markt plaats en bieden de contracten ruimte voor innovatie e.d.

De gemeenten zijn intensief betrokken bij diverse acties van de Actieagenda Beter Aanbesteden. Zo maakt Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK), samen met de provincie Noord-Holland, een factsheet over het belang en de rol van de inkoper in een organisatie. En is Bizob, samen met Bouwend Nederland Regio Zuid, een pilotproject gestart voor het inzetten van een materiedeskundige marktpartij bij het opstellen van de specificatie.

De VNG heeft de toelichting op het VNG Model Algemene inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten geactualiseerd en verduidelijkt met behulp van input van gemeenten en het bedrijfsleven. Het toepassen van de uniforme inkoopvoorwaarden kan samenwerking tussen gemeenten bevorderen en vergemakkelijkt het inschrijven door ondernemers.

Aan de hand van het evaluatieformulier, dat in het kader van de Actieagenda Beter Aanbesteden is ontwikkeld, kunnen inschrijvers hun feedback geven na afloop van een aanbesteding. Momenteel is er een pilot gaande in de gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland (OWO-gemeenten Friesland) waarbij alle inschrijvende partijen worden verzocht de aanbestedingsprocedures te beoordelen. In het evaluatieformulier zijn vragen opgenomen over bijvoorbeeld de gestelde voorwaarden en de gehanteerde gunningscriteria. Regio Noord vraagt tevens om verbeter suggesties voor het formulier, zodat de

uitkomsten van het evaluatieformulier de zienswijze van de inschrijvers optimaal naar voren kunnen brengen.

De waterschappen hebben een aantal van de punten uit de Actieagenda al (gezamenlijk) opgepakt. Zij hebben uniforme Algemene Inkoopvoorwaarden, welke zijn opgesteld in overleg met de markt en hebben een permanente redactie, zodat wijzigingen uniform en gezamenlijk doorgevoerd worden. Ook hebben de waterschappen een uniform, geharmoniseerd Inkoop- en Aanbestedingsbeleid dat door alle waterschappen formeel is vastgesteld en werken de waterschappen al jaren intensief samen op het gebied van (het professionaliseren van) inkoop en aanbestedingen ondersteund door de Unie van Waterschappen. In het marktvisietraject In de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW) zijn de waterschappen als opdrachtgevers met de opdrachtnemers veelvuldig op alle niveaus in gesprek, maar ook in andere sectoren en markten als technische dienstverlening en inhuur personeel zijn de waterschappen veelvuldig met marktpartijen in gesprek over de praktijk van aanbesteden. Dit werkt goed en leidt tot goede resultaten en sterk verbeterde verhoudingen.

De decentrale overheden zijn van mening dat voor de uitvoering van de Actieagenda Beter Aanbesteden PIANOo de komende jaren een centrale, aanjagende, rol moet krijgen en dan met name in het verbinden van en het bouwen aan (kennis)netwerken op de grootste en/of belangrijkste inkoopcategorieën bij de overheid met daarbij voldoende capaciteit en middelen. PIANOo zou ook (evt. deels) meer toegankelijk moeten zijn voor de markt waardoor uitwisseling van kennis en ontwikkelingen op het gebied van aanbesteden interactiever en veelvuldiger worden uitgewisseld en ook Beter Aanbesteden, en de acties die hierop door de overheden worden ondernomen, bij de markt in het blikveld komen. Het is noodzakelijk dat zowel van overheidszijde als vanuit de markt blijvend wordt geïnvesteerd in deze netwerken en in de uitwerking van actiepunten van Beter Aanbesteden. Net als nu het geval is bij het marktvisietraject in de GWW. Juist de wederzijdse inspanning leidt tot beter begrip, betere aanbestedingstrajecten en een beter, doelgericht aanbestedingsresultaat.

Verder is er een rol weggelegd voor Kenniscentrum Europa decentraal bij het vergroten van de expertise en het bewustzijn over het (Europees) aanbestedingsrecht en de juiste toepassing daarvan in de decentrale praktijk.

TOT SLOT

Decentrale overheden zijn professioneel en serieus bezig met inkoop en aanbesteden. Zij staan altijd open voor verbetering, denken daarover graag mee en zijn altijd bereid in gesprek te gaan met marktpartijen. Maar, negatieve berichtgeving door marktpartijen en hun brancheverenigingen of moties vanuit de Tweede Kamer, zoals bijvoorbeeld voor een inbestedingsregister, zonder dat daarover met de betreffende overheid vooraf een dialoog is geweest, dragen niet bij aan de verdere professionalisering van de inkooppraktijk bij de decentrale overheden.